

Střední škola sociální péče a služeb, nám. 8. května 2, Zábřeh

**TÉMATA K MATURITNÍ ZKOUŠCE
Z PEDAGOGIKY**

Studijní obor: 75-41-M/01 Sociální činnost - sociálně výchovná činnost

Forma studia: denní

Forma zkoušky: ústní

Školní rok: 2025/2026

Vypracoval (a): Mgr. Martin Žouželka

Projednáno předmětovou komisí dne 12. září 2025

Schváleno ředitelkou školy

PEDAGOGIKA 1 – ZÁKLADY PEDAGOGIKY

- pojem pedagogika
- pedagogické disciplíny – základní, hraniční, aplikované
- metody pedagogiky
- vztah pedagogiky k jiným vědám
- významní představitelé pedagogické historie

PEDAGOGIKA 2 – VZDĚLÁVACÍ SYSTÉM ČR, ALTERNATIVNÍ ŠKOLSTVÍ

- vzdělávací systém ČR
- formy vzdělávání
- alternativní školství – charakteristika, typy, rysy alternativních škol

PEDAGOGIKA 3 - VÝCHOVNÝ PROCES

- pojem výchova
- složky výchovy
- metody výchovy
- pozorování, rozhovor, dotazník
- cíle výchovy
- prostředky výchovy
- formy výchovy

PEDAGOGIKA 4 – VYUČOVÁNÍ A VZDĚLÁVÁNÍ. OSOBNOST PEDAGOGA

- pojmy vyučování, vzdělávání, vzdělání, výuka
- metody výuky
- organizační formy výuky
- vyučovací hodina a její průběh
- osobnost pedagoga – pedagogická povolání, funkce pedagoga, požadavky na výkon profese
- povaha pedagoga
- typologie pedagogické osobnosti – Caselman, Grecmanová, Záborovský

PEDAGOGIKA 5 – CHARAKTERISTIKA SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKY

- pojem speciální pedagogika
- oblasti speciální pedagogiky, struktura speciální pedagogiky
- dělení speciální pedagogiky podle věku
- základní pojmy speciální pedagogiky
- klasifikace vad
- příčiny vzniku vad a poruch
- stupně socializace
- cíle speciální pedagogiky
- historie a osobnosti speciální pedagogiky

PEDAGOGIKA 6 – RODINA A JEDINEC S POSTIŽENÍM

- charakteristika rodiny
- fáze přijetí dítěte s postižením
- faktory ovlivňující přijetí dítěte s postižením
- výchovné styly v rodině s dítětem s postižením
- typologie rodičů dětí s postižením
- vztahy mezi partnery
- zdravý sourozenec a dítě s postižením

PEDAGOGIKA 7 – SPOLEČNOST A JEDINEC S POSTIŽENÍM

- dítě se zdravotním postižením a znevýhodněním
- asistent pedagoga
- školská poradenská zařízení
- školní poradenské pracoviště
- systém škol pro žáky se zdravotním postižením a znevýhodněním
- zaměstnávání osob se zdravotním postižením
- ústavní výchova pro děti a mládež s poruchami chování

PEDAGOGIKA 8 – ŠKOLNÍ ZRALOST

- definice
- složky školní zralosti – fyzická, psychická, sociální, pracovní
- testování školní zralosti – Jiráskův test
- školní nezralost – příčiny, projevy, důsledky
- odklad povinné školní docházky

PEDAGOGIKA 9 – LATERALITA, ADHD, ADD

- pojem lateralita – vysvětlení, typy, zkoušky na vedoucí ruku, nohu, oko, ucho, následky přecvičování leváků
- ADHD, ADD – vysvětlení pojmů, diagnostika, příčiny
- ADHD – projevy, projevy dle věku, přístup k dítěti s ADHD
- ADD – projevy, přístup k dítěti s ADD

PEDAGOGIKA 10 – SPECIFICKÉ VÝVOJOVÉ PORUCHY UČENÍ – DYSLEXIE, DYSGRAFIE, DYSORTOGRAFIE

- charakteristika a přehled SVPU
- dyslexie – charakteristika, příčiny, projevy, náprava
- dysgrafie - charakteristika, příčiny, projevy, náprava
- dysortografie - charakteristika, příčiny, projevy, typy, náprava

PEDAGOGIKA 11 – SPECIFICKÉ VÝVOJOVÉ PORUCHY UČENÍ – DYSKALKULIE, DYSPRAXIE, DYSMUZIE, DYSPINXIE

- charakteristika a přehled SVPU
- dyskalkulie - charakteristika, příčiny, projevy, náprava, typy
- dyspraxie - charakteristika, příčiny, projevy, náprava
- dysmuzie - charakteristika, příčiny, projevy, náprava
- dyspinxie - charakteristika, příčiny, projevy, náprava

PEDAGOGIKA 12 – PSYCHOPEDIE – MENTÁLNÍ RETARDACE

- charakteristika pojmu psychopédie, mentální retardace – charakteristika, vznik, podoba
- vliv mentální retardace na psychické procesy
- klasifikace mentální retardace

PEDAGOGIKA 13 – PSYCHOPEDIE – DOWNŮV SYNDROM

- charakteristika pojmu psychopédie, charakteristika DS
- vývojové odlišnosti jedinců s DS
- výchova a vzdělávání jedinců s DS
- terapie jedinců s DS
- podpora rodin s dítětem s DS

PEDAGOGIKA 14 – PSYCHOPEDIE – PERVAZIVNÍ VÝVOJOVÉ PORUCHY

- charakteristika pojmu psychopédie, charakteristika pervazivních vývojových poruch
- autismus – charakteristika, příčiny, projevy, typy
- Aspergerův syndrom – charakteristika, příčiny, projevy, typy
- Rettův syndrom – charakteristika, příčiny, projevy, fáze

PEDAGOGIKA 15 – SOMATOPEDIE

- charakteristika pojmu somatopédie, historie, etiologie, dělení
- klasifikace vrozených vad – lebka, rozštěpy, páteř, končetiny, svalstvo, obrny
- péče, vzdělávání a pracovní zařazení osob s tělesným handicapem
- požadavky na integraci ve školách, pracovní uplatnění osob s TP

PEDAGOGIKA 16 – SOMATOPEDIE – DĚTSKÁ MOZKOVÁ OBRNA

- charakteristika pojmu somatopédie, charakteristika DMO, rizika vzniku, přidružené poruchy, příčiny, diagnostika
- klasifikace DMO
- náprava DMO
- pomoc jedincům s DMO

PEDAGOGIKA 17 – SOMATOPEDIE – ZÍSKANÉ TĚLESNÉ VADY

- charakteristika somatopédie, deformity
- dlouhodobá onemocnění – revmatická onemocnění, Bechtěrevova nemoc, Perthesova choroba, artróza, osteoporóza, dětská infekční obrna, roztroušená skleróza, epilepsie
- amputace
- úrazy

PEDAGOGIKA 18 – SURDOPEDIE

- charakteristika surdopédie
- stavba ucha
- etiologie sluchového postižení
- diagnostika sluchových vad
- typy sluchových vad – podle doby vzniku, stupně postižení, místa vzniku
- kompenzační pomůcky
- možnosti vzdělávání dětí se sluchovým postižením
- práce se žákem se sluchovým postižením
- prostředky dorozumívání osob se sluchovou vadou

PEDAGOGIKA 19 – OPTOPEDIE

- charakteristika optopedie
- etiologie zrakového postižení
- stupně zrakového postižení
- klasifikace zrakového postižení
- nejčastější vady zraku
- vliv zrakové vady na člověka
- organizace pro jedince s vadou zraku
- vzdělávání osob se zrakovým postižením
- kompenzační pomůcky

PEDAGOGIKA 20 – LOGOPEDIE

- charakteristika logopedie, základní logopedické pojmy
- osoba logopeda
- zásady hlasové hygieny
- předpoklady správného vývoje řeči
- vady řeči
- systém logopedické péče
- logopedická depistáž

PEDAGOGIKA 21 – ETOPEDIE- PROBLEMATIKA PORUCH CHOVÁNÍ

- charakteristika etopedie a porucha chování, základní etopedické pojmy
- příčiny poruch chování
- poruchy chování podle věku
- poruchy chování podle stupně společenské nebezpečnosti
- poruchy chování podle převládající složky osobnosti
- prevence poruch chování
- ústavní a ochranná výchova pro jedince s poruchami chování

PEDAGOGIKA 22 – ETOPEDIE – DĚTSKÉ PORUCHY CHOVÁNÍ

- charakteristika etopedie
- zlozvyky
- vzdorovitost
- lež
- krádež
- útěky
- záškoláctví
- šikana

PEDAGOGIKA 23 – ETOPEDIE – PROBLEMATIKA ZÁVISLOSTÍ

- charakteristika etopedie, pojem závislost
- drogová závislost
- alkoholismus
- kofeinismus
- nikotinismus
- sektářství
- gamblerství
- sebevražednost

PEDAGOGIKA 24 – ETOPEDIE – PROSTITUCE, SEXUÁLNÍ DEVIACE, POHLAVNÍ CHOROBY

- charakteristika etopedie
- prostituce – formy, dělení, motivace, příčiny, následky
- sexuální deviace
- pohlavní nemoci – charakteristika, kapavka, syfilis, AIDS, chlamýdie

PEDAGOGIKA 25 – KOMBINOVANÉ VADY

- kombinované vady – charakteristika, klasifikace, období vzniku
- syndromální postižení – syndrom Apert, Prader - Willi, Charge, Cri Du Chat, Cornelia de Lange, Pierre Robin, Treacher Collins, Goldenhar, Downův, Angelmanův, Rettův
- hluchoslepota – charakteristika, klasifikace, příčiny, způsoby a zásady komunikace